BM Güvenlik Konseyi Üyeliği Türkiye'nin Amaca Odaklanmasının Başarısıdır

« Bir önemli gerçeğin daha farkına varmalıyız. Demek ki, hep birlikte bir amaca odaklanınca başarıyoruz. Bunun devamını Avrupa Birliği katılım sürecinde de görmeyi diliyoruz. Türkiye BM Güvenlik Konseyi geçici üyeliğine zaten "Avrupa grubu" adına seçilmiş ve AB içinden de büyük destek almıştır. Bu üyelik bundan sonra Türkiye'nin Avrupa'daki konumunu daha da güçlendirecektir. »

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU
TOBB Başkanı

Ülkemizin kararlı bir şekilde sürdürdüğü yoğun diplomatik çabalar geçenlerde sonuç verdi ve yapılan oylamada Türkiye, Batı Avrupa grubundan Avusturya ile birlikte Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ne iki yıllığına geçici üye olarak seçildi. Cumhurbaşkanımız Abdullah Gül'ün ifadesiyle, "Dünyayı yöneten icra kurulunun içine girmiş bulunuyoruz".

Yaklaşık 50 yıl sonra gelen bu üyelik ülkemiz açısından önemli bir diplomatik başarıdır. NATO üyesi ve AB ile katılım müzakerelerini yürüten Türkiye'nin Asya'dan Afrika'ya, Avrupa'dan Amerika'ya kadar her bölgeden oy alması gerçek bir diplomatik "zafer"dir. Türkiye'nin artan uluslararası etkinliğinin, dış politikasındaki "stratejik derinliğin" tescilidir.

Bundan sonra Türkiye için küresel sisteme daha fazla entegre olma ve küresel siyasetin daha önemli bir aktörü haline gelme fırsatı ortaya çıkmaktadır. Türkiye zaten son yıllarda aktif bir dış politika ile Balkanlarda, Kafkasya'da, Kuzey Afrika'da ve Ortadoğu'da yapıcı ve güvenilir bir aktör olarak öne çıkmıştı. Güvenlik Konseyi üyeliği Türkiye'yi içe dönük bir ülke olmaktan tamamen çıkartacaktır.

Türkiye'nin BM Güvenlik Konseyi üyeliği seçimini, daha ilk turda kazanmasının arkasında, planlı ve kararlı bir diplomatik seferberlik ve koordinasyon yatıyor. Cumhurbaşkanımız, Başbakanımız ve Dışişleri Bakanlığımız nerdeyse dünyanın her yerinde aktif bir şekilde tanıtım yaptı. Zaten siyasi irade kararlılığını açıkça ortaya koymasaydı bunu başaramazdık.

1990'lı yıllarda Türkiye Güvenlik Konseyi üyeliğine iki defa aday olmuş, ancak her ikisinde de çeşitli nedenlerden dolayı çekilmek zorunda kalınmıştı. Bu sefer üyelik için 2003 yılından başlayarak dünya çapında çok ciddi çalışmalar ve temaslar yürütüldü, ilişkiler kuruldu. Türkiye, BM'nin dünya çapındaki yardım faaliyetlerine en fazla katkıda bulunan 26. ülke durumuna yükseldi. İslam Konferansı Örgütü (İKÖ), Türkiye'yi destekledi. Şüphesiz bunda İKÖ Genel Sekreteri Ekmeleddin İhsanoğlu'nun uğraşlarının da katkısı var.

Bizde TOBB olarak katıldığımız her toplantıda, yabancı muhataplarımıza ve meslektaşlarımıza Türkiye'nin bu üyeliği fazlasıyla hak ettiğini somut örneklerle anlattık. Türkiye'nin bölgesinde nasıl bir istikrar ve güven unsuru olduğunu, bugüne kadar içinde yer aldığı tüm organizasyonlarda sorumlu ve takdir edilen bir üyelik görevi yürüttüğünü vurguladık.

Sonuçta, 192 ülkeden 128'inin desteğinin yeterli olacağı bir seçimi 151 oyla kazandık. Aslında bu yüksek oy, üyeliğin kendisi kadar önemlidir. Türkiye dünyanın bölgesinden destek bulabilmiştir. AB'nin tüm gücüyle desteklediği Avusturya bile ancak 133 oy alabildi. Öte yandan oylama gizli olmakla birlikte sızan bilgiler, farklı blokların liderleri konumundaki ABD, Rusya ve Çin gibi büyük güçlerin de üyeliğimizi desteklediği yönündedir.

BMGK üyeliği ile birlikte Türkiye, bölgesel güç konumundan küresel aktörlüğe yükselmektedir. Ayrıca, bu yeni konum, yeni sorumluluklar da yüklemektedir. Artık kendimizi ilgilendiren, yakın coğrafyamızdaki sorunlarla ilgili olarak görüşlerimizi daha etkin bir şekilde anlatma imkânı bulacağız.

Öte yandan Güvenlik Konseyi gündeminin yüzde otuz kadarını Türkiye çevresindeki sorunlar oluşturuyor. Bu da dünyanın her köşesindeki tartışmalı konularla muhatap olacağız demektir.

Güvenlik Konseyi'nin on beş üyesinden onu geçici üye. Beş daimi üye ülke ise ABD, İngiltere, Rusya, Fransa ve Çin. Bu beş ülkenin veto hakkı var. Ancak bu beş sürekli üye veto yetkilerini kullanmakta geçmişe göre çok daha ihtiyatlı hareket ediyorlar. 1945-1990 arasında 192 kere kullanılan veto, 1990-2008 arasında on iki kere kullanılmış. Dolayısıyla, Güvenlik Konseyi'ndeki geçici ülkelerin ağırlıkları geçmiştekinden daha fazla hale geldi. Daimi üyelerin veto kullanmadığı kararlar, geçici ülkelerin oylarıyla geçebiliyor.

Daimi olmayan üyeler iki yıl için seçiyorlar ve veto hakları yok, ama buna rağmen daimi olmayan üyelik dünya çapında prestijli bir iş. Dünyayı ilgilendiren önemli kararlarda kürsüye çıkıp görüş açıklayabiliyor, kamuoyunu yönlendirebiliyor ve kararlara katkıda bulunabiliyorsunuz. Türkiye'yi hem bu bölgeyi ve hem de bütün bir küresel sistemi etkileyen konularda kendi pozisyonunu daha iyi ifade edebilme imkânını elde edebilecektir. Bu tür sorunların başında ise hiç şüphesiz Ortadoğu sorunları ve daha özelde de Irak sorunu ve terörizm yer almaktadır.

Bu arada, bizim için en sevindirici hususlardan biri de üyeliğin ardından CHP, MHP, DSP, DP ve ANAP'ın kutlama mesajlarıyla sergiledikleri yapıcı ve çağdaş siyasi yaklaşım olmuştur.

Öte yandan bir önemli gerçeğin daha farkına varmalıyız. Demek ki, hep birlikte bir amaca odaklanınca başarıyoruz. Bunun devamını Avrupa Birliği katılım sürecinde de görmeyi diliyoruz. Türkiye BM Güvenlik Konseyi geçici üyeliğine zaten "Avrupa grubu" adına seçilmiş ve AB içinden de büyük destek almıştır. Bu üyelik bundan sonra Türkiye'nin Avrupa'daki konumunu daha da güçlendirecektir.

Başbakanımız R.Tayyip Erdoğan, bu başarının ardından söylediği gibi "Türkiye, 'korkularının değil, hedeflerinin peşinde koşan bir ülke' olmak zorundadır".